

Poljudni članek/1.05

Vera Poličnik

NEPREČENLJIV DEL NAŠE KULTURNE DEDIŠČINE JE TUDI SUŠKA PLEH MUZIKA

*Po dolgih letih zatišja želijo mladi
glasbeni talenti iz Dol Suhe in
Rečice oživiti Suško pleh muziko.
Iz pripovedovanja dveh še živečih
starejših članov Suške muzike je
nastal tale zapis: zgradbe, življenja
in njenega delovanja.*

Leta 1920 so kmečki fantje iz Poljan in Dol Suhe, vsi brez glasbenega znanja, samo z veseljem in s poslušom za glasbo, ustanovili Suško pleh muziko. Njihov učitelj je postal nadarjen samouk Jamnski Anton iz Radmirja, ki jim je pisal note in jih naučil note tudi brati. Prvi člani so bili: Irmančki Joža - trompeta, Zavrački Tona - klenet, Zavrački Jože - trompeta, Klačetov Tone - boben, Drozgov Jože - epfonij, Puški Jože - fligehorn, Puški Matevž - S klenet, Strašek Ivan - fligehorn, Juškov Jože - trompeta, Drozgov Tina - fligehorn/bas pozavna, Juškov Tona - trompeta, Klačetov Frnc - fligehorn, Bčitov Anza - B bas,

Bčitov Lujz - F bas, Polički Franc - epfonij, Menčonov Anza - fligehorn.

Kakor so odraščali, so h godbi pristopali: Korenov Franc - drumlje, Župnekov Matija (začetnik) - fligehorn, Flerjanov Stane - klenet, Brezovnikov Joža - S klenet, Kocjanov Franc - trompeta, Juškov Tone - trompeta, Polički Lojz - trompeta, Korenov Juža - trompeta, Florjanov Pulda - B klenet, Gluščev Franc - trompeta, Gluščev Ciril - fligehorn, Gluščev Lujz - pikolo flauta, Kotnerski Ludvik - bas fligehorn, Strašek Juža - fligehorn, Zidarnov Joža - bas fligehorn, Zidarnov Frnc - trobenta, Zidarnov Tona - trobenta, Jurjevčev Frnc -

Suška pleh muzika leta 1925; fotograf neznan

ETNOLOGIJA JE POVSOD

fliegerhorn, Zajamšek Frnc - trobenta, Bajdnov Nanda - fliegerhorn, Bajdnov Miha - fliegerhorn, Mesničarjev Ivan - drumlja in Pongrtnikov Rudl (začetnik).

Kapelnik je bil Puški Mativž, organizator Strašek Ivan, blagajnik pa Drozgov Tinča. Dvakrat tedensko so imeli vaje na Puši ali pri Poličkih in na Juškovem. V sezoni so vadili od pol devete ure zvečer do polnoči. Največ so igrali skladbe češkega skladatelja Emila Štolca.

Zvrst glasbe je bila zanimiva: paradni marši, polke, valčki, pozneje tudi tango in fokstrot. Najpogostejše so igrali Radetski marš, Holchaker marš, Ojevski pozdrav, Gasilski pozdrav, Sibanska ružica, Cvetlični valček, Pohod kralja Aleksandra, Zdar vitezum, One rast, Donau velen, Snežni valček, Vesela Praga, Rozamunda, Herkules marš, Streliki marš, Sokolska polka, Betulinka in Coken pok.

Za cerkvene proslave so imeli na sporedu Povsod Boga, Jezus naš je vstal iz groba, Pojte hribi in doline in Mogočno zveni nam spev iz srca. Pesmi so najlepše donele v es štimungi.

V domači cerkvi so igrali zastonj, v podružničnih cerkvah in v cerkvah po Zadrebki in Savinjski dolini so računali po deset dinarjev od godbenika. Zraven je sodilo tudi kosilo v mežnariji. V bližnje cerkve so hodili peš ali pa se vozili s kolesi z inštrumenti na hrbtu. Po Zadrebki dolini jih je vozil Rujtn iz Šmartnega. Pri svetem Frančišku v Radmirju so na Veliko noč zjutraj igrali v zvoniku, potem pa v procesiji, vozil pa jih je Vorh.

Največje doživetje je bilo na Rečici na veliko soboto zvečer, ko so igrali v procesiji po trgu in so jim gasilci v paradi z baklami osvetljevali note. Za zaključek proslave so v cerkvi pri desnem stranskem oltarju zaigrali še Jezus naš je vstal iz groba.

V poletnih mesecih so igrali dopoldne pri cerkvenih prireditvah, za popoldanske veselice pa jih je na Rečici s tovarnjakom čakal Celinšek iz Mozirja, da jih je peljal, kamor so bili tisto nedeljsko popoldne dogovorjeni. Igrali so v vseh večjih krajih po dolini, vse do Celja.

Nepogrešljivi so bili pri sokolskih nastopih na Rečici in v Mozirju, na tekmovanju žanjic, koscev in mlatičev, v spodnji Savinjski dolini pa na konjskih dirkah. Na teh nastopih so računali od dvajset do petindvajset dinarjev od godbenika. Za ta denar so kupovali note. Oblečeni so bili različno, kape pa so imeli enotne.

Tudi iznajdljivost je bila potrebna. Ko je počil jermen okoli bobna, so bili potrebni trije hlačni pasovi, da so boben spet spravili skupaj in igrali naprej.

Inštrumente so kupovali v trgovini Stermetcki in v tovarni glasbil Schromm Vaclav, ulica kralja Petra 14 v Celju, včasih pa tudi v trgovini glasbil Majnelherold v Mariboru.

Čas, ki je prihajal - v Evropi je že rožljalo orožje, pri nas so bile pogoste vojaške vaje - je redčil njihove vrste. Takrat so priskočili na pomoč Čohov Peter, trompeta, in Bajdnova dva.

Med drugo svetovno vojno je Suška instrumentalna glasba utihnila; poskušal jo je oživeti Valentin Irgolič, kar pa mu ni uspelo.

Po končani vojni je v manjši zasedbi pod taktirko Matevža Bidra spet zaživela, bil pa ji je odmerjen le kratek čas.

Nekaj njenih godbenikov se je zaposlilo pri Lesni industriji Nazarje. Pridružili so se jim nazarski in mozirski godbeniki, tako je nastala Delavska godba Nazarje. Vodil jo je upokojeni vojaški kapelnik Kralj. Iz te godbe je nastala Godba Zgornje Savinjske doline, ki letos praznuje 25. obletnico.

Iz stare Suške pleh muzike živita še Flerjanov Polda in Zagradiški Juža. Njuna velika želja je, da bi slišala igrati Suško plehmuziko v novi zasedbi.

Doma in v širši okolici je Suška pleh muzika odigrala prvo in veliko kulturno poslanstvo.

